

ДЖ. Д. СЕЛИНДЖЪР
ИДЕАЛЕН ДЕН ЗА ЛОВ НА
РИБКА-БАНАНКА

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1985

chitanka.info

В хотела имаше деветдесет и седем реклами агенти от Ню Йорк, които така бяха окупирали линиите за междуградски разговори, че младата жена от стая 507 трябваше да чака за своя разговор от пладне близо до два и половина. Но тя не пропиля това време. Прочете статията „Сексът — наслада или ад“ в едно женско списание, джобен формат. Изми си гребена и четката. Изчисти петното от полата на бежовия си костюм. Премести копчето на готовата си блуза. Изскубна от бемката си две новопокарали косъмчета. Когато най-после телефонистката позвъни в нейната стая, тя, седнала на прозореца, вече привършваше лакирането на ноктите на лявата си ръка.

Тя не беше от хората, които зарязват работата си заради един телефон. Имаше вид, сякаш от пубертета си насам непрекъснато слушаше телефона да звъни.

Прекара четчицата по нокътя на малкия си пръст, подчертавайки линията на полумесеца. После запуши шишенцето с лака и като стана, размаха лявата си — неизсъхналата — ръка във въздуха. С изсъхналата взе препълнения пепелник от прозореца и го занесе на нощната масичка, където стоеше телефонът. След това седна на оправеното двойно легло и когато телефонът звънеше вече за пети или шести път, вдигна слушалката.

— Ало — обади се тя, като държеше пръстите на лявата си ръка разперени и по-далеч от белия копринен пеньоар — единственото нещо, което имаше на себе си освен чехличките (пръстените ѝ бяха в банята).

— Сега ще ви дам Ню Йорк, мисис Глас — каза телефонистката.

— Благодаря — отвърна младата жена и направи място за пепелника на нощната масичка.

По жицата долетя женски глас:

— Мюриъл? Ти ли си?

Младата жена поотдалечи слушалката от ухото си.

— Да, мамо. Как си? — каза тя.

— Измъчих се до смърт заради тебе. Защо не телефонира? Добре ли си?

— Опитах се да взема връзка снощи и онази вечер. Но телефонът тук беше...

— Добре ли си, Мюриъл?

Младата жена отдръпна още повече слушалката от ухото си.

— Отлично. Но умирам от жега. Днес е най-горещият ден във Флорида от...

— Защо не ми се обади? Измъчих се до...

— Не ми крещи, мамичко. Чувам те много добре — каза младата жена. — Снощи ви звънхих два пъти. Единият път точно след...

— Казах му аз на баща ти снощи, че сигурно ще позвъниш. А той, не, трябвало да... Добре ли си Мюриъл? Кажи ми право.

— Отлично съм. Престани да ме питаш за това, моля ти се.

— Кога пристигнахте там?

— Не помня. Май че в сряда сутринта, рано.

— Кой шофираше?

— Той — отвърна дъщерята. — И не се вълнувай. Той караше много добре. Останах изумена.

— Той ли шофираше? Мюриъл, ти ми даде честна...

— Мамо — прекъсна я дъщерята, — нали ти казах вече. Той караше много добре. Под петдесет мили през целия път, това е факт.

— А не опита ли някоя от онези странни шеги с дърветата?

— Казах ти вече, че караше много добре, мамо. Моля ти се! Помолих го да се придържа към бялата линия и той разбра какво имах предвид и ме послуша. Дори се мъчеше да не поглежда към дърветата, честна дума. А татко даде ли другата кола на ремонт?

— Още не. Искат четиристотин долара само за...

— Но, мамо, нали Сиймор каза на татко, че той ще плати. Няма защо да...

— Добре де, ще видим. Как се държа той — в колата и изобщо?

— Съвсем нормално.

— Продължава ли да те нарича с онова ужасно...

— Не. Сега е измислил нещо ново.

— Какво?

— О, нима това има някакво значение, мамо?

— Мюриъл, аз държа да зная. Баща ти...

— Добре де, добре. Нарича ме „Мис Духовна скитница на 1948 година“ — каза дъщерята и се разсмя.

— Не е смешно, Мюриъл. Никак не е смешно. Ужасно е. По-право, тъжно е. Като си помисля как...

— Мамо — прекъсна я дъщерята, — слушай. Нали помниш оная книга, която той ми изпрати от Германия. Знаеш я — онези немските

стихотворения. Къде съм я дянала? Обърнах всич...

— Не е изгубена.

— Сигурна ли си?

— Абсолютно. Тя е тутка. В стаята на Фреди. Ти си я оставила тутка и аз се чудех къде да я... Защо? Трябва ли му?

— Не. Но ме попита за нея по пътя. Интересуваше се дали съм я прочела.

— Но тя е на немски!

— Да, мила, обаче за него това е без значение — каза дъщерята и прехвърли крак връз крак. — Той ми заяви, че това са стихове от единствения голям поет на нашия век. Каза, че трябвало да си го купя в превод или нещо подобно. Или пък да науча езика, ако нямаш нищо против.

— Ужасно. Ужасно. По-право, тъжно е, да ти кажа. Баща ти каза снощи...

— Само за секунда, мамо — прекъсна я дъщерята. Отиде до прозореца за цигарите си, запали една и се върна на леглото. — Кажи, мамо — обади ѝ се пак тя и изпусна кълбо дим.

— Мюрийл, слушай сега.

— Слушам.

— Баща ти говори с доктор Сивецки.

— Ох! — възклика дъщерята.

— И му каза всичко. Поне уверяваше, че му е казал — нали познаваш баща си. За дърветата. За онай история с прозореца. За онай ужасни неща, дето беше наговорил на баба ти — за приготовленията ѝ за онай свят. За това, което направи с онай чудесни снимки от Бермудските острови. Всичко.

— Е? — обади се дъщерята.

— Преди всичко докторът казал, че е истинско престъпление, дето са го изписали от военната болница. Честна дума. Той казал съвсем недвусмислено на баща ти, че има вероятност — голяма вероятност Сиймор напълно да изгуби контрол над себе си. Честна дума.

— Тука в хотела има един психиатър — каза дъщерята.

— Кой? Как се назва?

— Не знам. Ризър или нещо от тоя род. Казват, че бил много добър.

— Никога не съм го чувала.

— Независимо от това, казват, че е много добър.

— Мюриъл, не бъди невъзпитана, моля ти се. Ние така се тревожим за теб. Баща ти искаше да ти телефонира снощи да се върнеш вкъщи, най-сериоз...

— Сега точно няма да се върна, мамо. Тъй че, успокой се.

— Мюриъл, честна дума ти давам, доктор Сивецки е казал, че Сиймор може напълно да изгуби конт...

— Но аз току-що пристигнах, мамо. Това е първият ми курорт от толкова години и нямам намерение да си стягам багажа, за да се върна в къщи — каза дъщерята. — Пък и ми е невъзможно да пътувам сега. Така съм изгоряла, че едва се движка.

— Изгоряла ли си? Ами не се ли намаза с бронзола, който сложих в куфара ти. Сложих го точно...

— Намазах се. И въпреки това изгорях.

— Ужасно! Къде си изгоряла?

— Навсякъде, мамо, навсякъде.

— Ужасно.

— Не бой се, няма да умра.

— Кажи ми, ти говори ли с тоя психиатър?

— Да, малко.

— Е, и какво каза той? Сиймор къде беше, когато говорихте?

— В зала „Океан“, свиреше на пиано. Той свири на пианото и двете вечери след пристигането ни.

— Добре де, какво каза психиатърът?

— Ами нищо особено. Всъщност той ме заговори пръв. Снощи бях седнала до него на масата за бинго и той ме попита дали не ми е съпруг този, който свири на пианото в другата зала. Аз казах „да“ и тогава той ме попита дали Сиймор не е бил болен или нещо...

— Но защо те е питал за това?

— Отде да знам, мамо? Предполагам, защото е толкова бледен и въобще... — каза дъщерята. — Между другото, той и жена му ме поканиха след бингото да отидем да пийнем нещо. Аз приех. Жена му беше ужасна. Помниш ли онай невъзможна вечерна рокля, която видяхме на витрината на „Бонуит“? Дето каза, че за да я облечеш, трябва да имаш ей такова тъничко...

— Зелената?

— Същата. А пък има един ханш! И сто пъти ме пита дали Сиймор не е роднина на оная Сюзан Глас, дето има шапкарски магазин на Медисън Авеню.

— Все пак какво каза той? Докторът де.

— О, нищо особено, всъщност. Как да ти кажа, бяхме в бара. А пък там е страшно шумно.

— Добре де, ама ти... ти каза ли му какво искаше да направи с креслото на баба ти?

— Не, мамо. Не навлязох чак в такива подробности — отвърна дъщерята. — Но сигурно ще ми се удаде случай пак да говоря с него. Той кисне по цял ден в бара.

— Според него има ли вероятност Сиймор да стане още по-особен — нали разбираш — по-така? Да ти стори нещо.

— Не беше категоричен — каза дъщерята. — Нужни са му повече факти, мамо. Един такъв лекар трябва да познава детството ти... такива едни неща... Нали ти казах, в бара беше толкова шумно, че не можехме да си чуем думата.

— Ясно. Как ти стои синият жакет?

— Прилично. Намалих му малко подпълнките.

— Как е модата там тази година?

— Страшна. Не можеш да си представиш. Ламета... какво ли не — каза дъщерята.

— Как е стаята ви?

— Прилична. Но само прилична и нищо повече. Не можахме да вземем стаята, в която бяхме преди войната — каза момичето. — Тази година се е довлякла ужасна паплач. Да видиш само какви седят до нас в трапезарията. Просто на съседната маса. Имат вид, сякаш са лашкани с камион.

— Че то вече навсякъде е тъй. Как е балната ти рокля?

— Дълга ми е. Аз ти казах, че ми е дълга.

— Мирийъл, искам само да те попитам още веднъж — наистина ли си добре?

— Да, мамо — отвърна дъщерята. — За стотен път ти го казвам вече.

— Не искаш да се върнеш вкъщи?

— Не, мамо.

— Баща ти каза снощи, че е готов да ти даде колкото искаш пари, ако решиш да отидеш някъде сама и да премислиш нещата. Можеш да направиш чудесно морско пътешествие. Двамата си мислихме, че...

— Не, благодаря — каза дъщерята и свали крака си от другия. — Мамо, този разговор ще струва чети...

— Като си помисля само как ти чака това момче през цялата война... И като си помисля за всички тези вятърничави млади булки, дето...

— Мамо — прекъсна я дъщерята, — хайде да свършваме. Сиймор може да влезе всеки миг.

— Къде е той?

— На плажа.

— На плажа? Сам? Държи ли се нормално на плажа?

— Мамо, ти говориш за него, като че ли той е някакъв обезумял маниак...

— Нищо такова не съм казала, Мюриъл.

— Не си, но така звучи. Той просто си лежи на пясъка. Само че не си сваля халата.

— Защо?

— Отде да знам. Може би защото е прекалено бял.

— Боже мой! Та той се нуждае от слънце. Не можеш ли да го накараш да го свали.

— Нали го знаеш какъв е — каза дъщерята и отново кръстоса крак връз крак. — Казва, че не искал тая сган от глупаци да се заглежда в татуировката му.

— Но той няма никаква татуировка! Да не си е направил някоя по време на службата?

— Не, мамо. Съвсем не — отвърна дъщерята и стана. — Слушай, може да ти позвъня утре.

— Мюриъл, чуй ме сега.

— Да, мамо — отвърна дъщерята и се отпусна на десния си крак.

— Обади ми се веднага, ако той извърши или дори каже нещо по-особено — нали ме разбираш. Чуваш ли ме?

— Мамо, аз не се боя от Сиймор.

— Мюриъл, искам да ми обещаеш.

— Добре, обещавам. Дочуване, мамо — каза дъщерята. — Много целувки на татко. — И затвори телефона.

— Сиймор Глас — всичко виждам аз — бърбореше Сибил Карпентър, която бе отседнала в хотела с майка си. — Ти виждаш ли всичко?

— Писенце, стига повтаря това. Ще накараш мама да полудее. Стой мирно, моля ти се.

Мисис Карпентър слагаше бронзол върху раменете на Сибил и го разтриваше надолу по крехките, прилични на крилца лопатки на гръбчето ѝ. Сибил седеше неустойчиво на голямата си плажна топка с лице към океана. Носеше канареножълт бански костюм от две части, въпреки че още девет-десет години можеше да мине и без горната.

— Най-обикновена копринена кърпа — вгледаш ли се по-отблизо, веднага си лichi — обясняваше жената в шезлонга до мисис Карпентър. — Не мога да разбера само как я връзва. Но ѝ стои чудесно наистина.

— Е, стои ѝ — съгласи се мисис Карпентър. — Сибил, стой мирно, писе!

— Виждаш ли всичко? — попита Сибил.

Мисис Карпентър въздъхна.

— Да — каза тя и запуши шишенцето с бронзола. — А сега тичай да си играеш, писе. Мами отива до хотела да пие едно мартини с мисис Хъбъл. А на теб ще донеса маслинката.

Оставена на свобода, Сибил мигом се втурна към долната равна част на плажа и закрачи по посока на рибарския павилион. Спря се само за да джвакне с крак в един подгизнал, рухнал пясъчен дворец и скоро се намери извън района, запазен само за курортисти на хотела.

Вървя около четвърт миля, а после изведнъж заподтичва нагоре към дюоните на брега. Спря се едва когато стигна до мястото, където лежеше по гръб млад мъж.

— Ще влезеш ли във водата, Виждам аз? — попита тя.

Младият мъж трепна и притвори с ръка реверите на банския си халат. После се обърна по корем и навитият на суджук пешкир падна от очите му. Той се вгледа в Сибил.

— Я! Здравей, Сибил.

— Ще влизаш ли във водата?

— Да. Само тебе чаках — каза той. — Какво ново?

— Какво?

— Какво ново? Очаква ли се нещо?

— Тате пристига утре с аероплан — каза Сибил, ритайки в пясъка.

— Ей, не в лицето ми, детенце! — каза младият мъж и хвани крачето на Сибил. — Да, време е вече баща ти да дойде. Очаквам го с нетърпение всеки час. Всеки час.

— А леличката къде е? — попита Сибил.

— Леличката ли? — Младият мъж бръсна пясъка от рядката си коса. — Трудно е да се каже, Сибил. Тя би могла да бъде на хиляди места. Например на фризьор — да си боядисва косата червеника. Или в стаята си — да прави кукли за бедните деца. — Лежейки все още по корем, той сви юмруци, сложи единия върху другия и подпря на него брада. — По-добре питай за нещо друго, Сибил — каза той. — Знаеш ли, костюмчето ти е чудесно. Най обичам син бански костюм.

Сибил погледна мъжа, а после — изпъкналото си коремче.

— Но този е жъlt — възклика тя. — Този е жъlt!

— Тъй ли? Я ела по-близо.

Сибил пристъпи една крачка.

— Ти си напълно права. Ама че съм глупак!

— Ще влизаш ли във водата? — попита Сибил.

— Трябва да помисля. Имай предвид, Сибил, че много сериозно обмислям този въпрос.

Сибил натисна с крак надуваемия дюшек, който младият мъж използваше понякога за възглавница.

— Трябва да се надуе още — каза тя.

— Ти си права. Трябва да се надуе, и то много повече, отколкото аз смятах. — Мъжът измъкна юмруци изпод брадата си и я опря в пясъка. — Сибил — каза той, — ти си много хубавка. Драго му става на човек, като те гледа. Разважи ми нещо за себе си. — Той протегна ръце и я хвани за глезените. — Аз съм Козирог — каза той. — А ти каква си?

— Шарън Липшъц разправя, че ти си я пуснал да седне до теб на столчето пред пианото.

— Шарън Липшъц ли ти каза това?

Сибил кимна енергично.

Той пусна глезените ѝ, прибра ръце към себе си и облегна бузата на десния си лакът.

— Какво да ти кажа — рече той, — нали знаеш как стават тези неща. Седя аз и си свиря. А тебе никаква те няма. Изведнъж идва Шарън Липшъц и сяда до мен. Не е редно да я изпъдя, нали?

— Редно е.

— О, не! Такова нещо аз не мога на направя — настоя младият мъж. — Но да ти кажа ли какво направих?

— Какво?

— Представих си, че това си ти.

Сибил се наведе изведнъж и взе да копае пясъка.

— Хайде да влизаме във водата — каза тя.

— Добре — съгласи се младият мъж. — Виж, това мога да направя.

— Другия път я изпъди — каза Сибил.

— Кого това?

— Шарън Липшъц.

— А, Шарън Липшъц. Пак за нея говориш. Мечти и действителност. — Той скочи на крака и погледна към океана — Сибил, знаеш ли какво ще направим сега? Ще се опитаме да хванем една рибка-бананка.

— Какво да хванем?

— Рибка-бананка — отвърна той и разпаса халата си. После го съблече. Раменете му бяха тесни и съвсем бели, а гащетата — яркосини. Той сдипли халата първо по дължина, след това го ската на три. Разгъна пешкира, с който преди това си беше покрил очите, постла го на пясъка и сложи върху него сгънатия халат. Наведе се, вдигна дюшека и го намести под дясната си мишница. После със свободната си ръка хвана Сибил за ръчичка.

Двамата тръгнаха към океана.

— Ти сигурно много пъти си виждала рибки-бананки — каза той.

Сибил поклати отрицателно глава.

— Не може да бъде. Впрочем ти къде живееш?

— Не знам — отвърна Сибил.

— Как да не знаеш? Трябва да знаеш! Шарън Липшъц е само на три години и половина, а пък знае къде живее.

Сибил спря и измъкна ръката си от неговата. Взе от пясъка една най-обикновена мидена черупка и започна да я разглежда с подчертан

интерес. После я захвърли.

— Хуърли Ууд, Кънектикът — каза тя и тръгна пак, изпъчила коремчето си.

— Хуърли Ууд, Кънектикът — повтори младият мъж. — Да не би случайно това да е някъде около Хуърли Ууд, Кънектикът?

Сибил го погледна.

— Аз точно там живея! — каза тя раздразнено. — Живея в Хуърли Ууд, Кънектикът.

Тя припна напред, хвана лявото си стъпало с лявата ръка и подскокна два три пъти.

— По този начин всичко се изяснява — нямаш представа как се изяснява — каза младият мъж.

— Ти чел ли си „Негърчето Самбо“?^[1]

— Интересно, че ми задаваш този въпрос — каза той. — Аз я дочетох снощи — съвпадение просто. — Той се наведе и пак хвана Сибил за ръчичка. — Харесва ли ти тази книжка?

— Ама как тичаха тигрите около дървото, нали?

— Да, аз дори си помислих, че никога няма да спрат. В живота си не съм виждал толкова тигри.

— Но те бяха само шест! — възклика Сибил.

— Само? — каза тон. — Ти на това „само“ ли му казваш?

— Ти обичаш ли воськ? — попита Сибил.

— Какво да обичам?

— Воськ.

— Много обичам. А ти?

Сибил кимна.

— А обичаш ли маслини? — попита тя.

— Маслини? Да, разбира се. Маслини и воськ. Никъде не мърдам без тях.

— А обичаш ли Шарън Липшъц? — попита Сибил.

— Да. Да, обичам я — отвърна младият мъж. — Най-много я обичам за това, че тя никога не дразни кученцата във фоайето на хотела. Например онова булдоче на онази дама от Канада. Може би няма да повярваш, но някои момиченца обичат да ръгат с пръчка това кученце. Виж, Шарън никога не прави това. Никога не се държи зле. Затова толкова я обичам.

Сибил мълчеше.

— Аз обичам да дъвча свещи — изтърси накрая тя.

— Че кой не обича! — отвърна младият мъж, опитвайки водата с крак. — Бр-р-р! Студена. — Той пусна дюшека във водата. — Имай малко търпение, Сибил. Чакай да стигнем по-дълбочкото.

Те нагазиха навътре, докато водата стигна до кръста на Сибил. Тогава младият мъж я вдигна и я сложи по корем на дюшека.

— Не си ли слагаш нещо на главата — гумена шапка или нещо друго? — попита той.

— Не ме пускай! — каза заповеднически Сибил. — Дръж ме по-здраво!

— Моля ви се, госпожице Карпентър! Аз си разбирам от работата — отвърна той. — Ей, отваряй си очите на четири за рибки-бананки. Днес е идеален ден за лов на рибка-бананка.

— Не виждам нито една — каза Сибил.

— Това не ме учудва. Тези риби имат странни навици. — Той продължаваше да бута напред дюшека. Водата още не стигаше до гърдите му. — Техният живот е тъжна работа — продължи той. — Знаеш ли какво правят те, Сибил?

Момиченцето поклати глава.

— Доплуват до някоя подводна пещера, в която има купища банани. Преди да влязат в пещерата, те не се отличават по нищо от другите риби. Но влязат ли веднъж вътре, държат се като свини. Аз знам с положителност, че някои рибки-бананки са изядали в бананова пещера до седемдесет и осем банана. Той тласна дюшека и пасажерката му още по-навътре. — Естествено след такова ядене те така се издуват, че не могат да излязат от пещерата. Просто е невъзможно да минат през вратата.

— Ей, не много навътре! — извика Сибил. — Е, и какво става с тях?

— С кои тях?

— С рибките-бананки.

— А-а-а, имаш предвид след като изядат толкова много банани, че не могат да се измъкнат от пещерата?

— Да — каза Сибил.

— Мъчно ми е да говоря за това, Сибил. Те умират.

— Защо? — попита Сибил.

— Защото хващат бананова треска — една страшна болест.

— Идва вълна! — извика Сибил, поуплашена.

— Няма да ѝ обърнем внимание. Ще я отминем с презрение — каза младият мъж. — Ние сме двама високомерни. — Той хвана Сибил за глезните и ги натисна надолу. Предната част на дюшека се вирна и прехвърли гребена на вълната. Водата намокри русите косички на Сибил и тя изкряска, но този път радостно.

Когато дюшекът зае отново хоризонтално положение, тя отмахна мокрия кичур коса, залепнал на очите ѝ, и възклика:

— Видях една!

— Какво видя, мило?

— Рибка-бананка.

— Не може да бъде! — каза той. — Държеше ли банани в устата си?

— Да — отвърна Сибил. — Шест.

Младият мъж хвана внезапно мокрото краче на Сибил, което тя бе провесила извън дюшека, и го целуна по ходилото.

— Ей! — скара му се тя и се обърна.

— Ти си „ей“! Излизаме вече. Стига ти толкова.

— Не ми стига.

— Съжалявам — каза той и подкара дюшека към брега. Сибил скочи на пясъка, а той взе дюшека и го понесе по плажа.

— Сбогом! — извика Сибил и без съжаление хукна към хотела.

Младият мъж облече халата, прихлупи реверите и натъпка пешкира в джоба. После вдигна мокрия, хълзгав, неудобен за носене дюшек, нагласи го под мишницата си и тръгна самичък по мекия горещ пясък към хотела.

В сутерена, откъдето според указанията къпещите се трябваше да взимат асансьора, някаква жена с цинкова мас на носа си влезе в асансьорната кабина заедно с младия мъж.

— Виждам, че се заглеждате в краката ми — каза той, когато асансьорът тръгна.

— Извинявайте, не ви чух — сепна се жената.

— Казах: виждам, че се заглеждате в краката ми.

— Извинявайте, но аз се бях загледала в пода! — каза жената и се обърна към вратата на кабината.

— Ако искате да ми видите краката, кажете си — рече младият мъж. — Стига с тия подности, дявол да го вземе.

— Отворете ми да изляза — каза нетърпеливо жената на момичето от асансьора.

Вратите на кабината се отвориха и жената излезе, без да погледне назад.

— Имам съвсем нормални крака и не разбирам защо някой трябва да се вторачва в тях — каза младият мъж. — На петия, моля. — Той извади от джоба на халата ключа от стаята си.

На петия етаж слезе, измина коридора и отключи вратата на номер 507. В стаята миришеше на нови кожени куфари и на лакочистител.

Той погледна към младата жена, заспала на едното легло. После пристъпи към един от куфарите, отвори го и измъкна изпод купа гащета и фланелки пистолет. Извади пълнителя, огледа го и пак го постави. След това отиде до свободното легло, седна на него, погледна жената, вдигна пистолета и пусна един куршум в дясното си слепоочие.

[1] Детска книжка от американската писателка Хелън Бельрман (1803–1946). — Б. пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.